

“A more ambitious and expanded framework...”

מסגרת שאפתנית ורחבה יותר לדו-שיח הים תיכוני

1. נאט"ו יזמה את הדו-שיח הים תיכוני ב-1994 במטרה לתרום לביטחון וליציבות האזורית, להשיג הבנה הדדית טובה יותר ולהפריך דעות מוטעות שקיימות בין נאט"ו לשותפותיה הים תיכוניות. מאז, דו-השיח התקדם בקצב יציב, בהתאם לאופיו. מספר המדינות המשתתפות גדל מחמש בתחילה לשבע מדינות כיום, תוך שיפור קבוע של המימד הפוליטי והמעשי של הדו-שיח.
2. באזור הביטחון הנוכחי, וכאשר מתחשבים בצורך לטפל בהצלחה באתגרים ובאיומים הנוכחיים, לרבות בטרור, ישנן הזדמנויות גדולות יותר לשיתוף פעולה יעיל עם השותפות לדו-שיח הים תיכוני (Mediterranean Dialogue – MD). כתוצאה מכך, במפגש בדצמבר 2003 בבריסל, שרי החוץ של נאט"ו חיפשו התקדמות נוספת, מעבר לקידום ה-MD שהושג בפסגה שהתקיימה בפראג. הם הורו למועצה הקבועה (Permanent Session) לשקול דרכים לשיפור נוסף ביחסים של נאט"ו עם שותפי ה-MD, באמצעות יצירת אפשרויות להקמת מסגרת רחבה ושאפתנית יותר עבור ה-MD, תוך התייעצות עימם ולפני מועד פסגת איסטנבול.

עקרונות, מטרות ותחומי עדיפות

3. בתהליך זה, יש לקחת בחשבון את העקרונות הבאים:
  - מערכת היחסים בעלת התועלת ההדדית.
    - הצורך לקדם את התהליך תוך התייעצות עם מדינות ה-MD.
    - חשיבות התגובות לאינטרסים ולצרכים של מדינות ה-MD.
    - יכולת הבידול העצמי, תוך שמירה על אחדות ה-MD ואופיו ההפלייתי.
    - הצורך להתמקד בשיתוף פעולה מעשי באזורים שלנאט"ו יש ערך מוסף.
    - הצורך להבטיח את השלמות של מאמץ זה עם יוזמת איסטנבול לשיתוף פעולה, וכן עם מאמצים בינלאומיים אחרים, בעיקר המאמצים של ה-EU, ה-OSCE וה-G-8.
    - האפשרות להרחיב את ה-MD למדינות הים התיכון שמעונינות בכך, על בסיס פרטני.
4. בהסתמך על עקרונות אלו, נאט"ו מציעה לקדם את ה-MD לשותפות אמיתית, אשר מטרתה לתרום לביטחון וליציבות האזורית ולהשלים מאמצים בינלאומיים אחרים באמצעות שיתוף פעולה מעשי, ואשר מטרותיו יכללו:
  - שיפור הדו-שיח הפוליטי הקיים.
  - השגת ביןמבצעיות.
  - פיתוח רפורמת הגנה.
  - תרומה למלחמה בטרור.
5. המטרות המוזכרות לעיל, יושגו בעזרת שיתוף פעולה משופר בתחומי העדיפות הבאים:

- הנעת שיתוף פעולה שמטרתו להסביר את השינויים והמאמצים המשותפים לנאט"ו.
- קידום שיתוף פעולה צבאי להשגת בין מבצעיות¹, באמצעות השתתפות פעילה בתרגולים צבאיים מובחרים, חינוך ופעילויות הדרכה, אשר ישפרו את יכולת הכוחות של השותפות הים תיכוניות לפעול עם כוחות בנות הברית, למען פעולות המובלות על ידי נאט"ו, בהתאם למגילת הזכויות של האו"ם. פעולות אלו עשויות לכלול פעולות בתגובה למשבר בהתאם לסעיף 5, כגון סיוע במקרה של אסון, סיוע הומניטרי, חיפושים ומבצעי הצלה, פעולות תומכות בשלום ואחרות, כפי שייקבע בהמשך.
- קידום שליטה דמוקרטית בכוחות מזוינים והקלה בשקיפות תכנון ההגנה הלאומית ובתקצובה, תוך תמיכה ברפורמת ההגנה;
- לחימה בטורר הכוללת חלוקת מודיעין יעילה וכן שיתוף פעולה ימי, לרבות במסגרת פעולת הניסיון הפעיל.
- תרומה לעבודת בנות הברית בנושא איומים הנגרמים מנשק להשמדה המונית ודרכי הפצתו.
- קידום שיתוף פעולה כפי שנדרש, והיכן שנאט"ו הינה בעלת ערך מוסף בתחום ביטחון הגבול, בעיקר בהקשר לטרור, נשק קל והמאבק בסחר לא חוקי;
- שיפור שיתוף הפעולה בתחום תכנון מקרי החירום האזרחיים, לרבות האפשרות הניתנת לשותפות הים תיכוניות לדרוש עזרה מהמרכז האירו-אטלנטי לתיאום תגובה לאסונות (Euro-Atlantic Disaster Response Coordination Centre – EADRCC).

מסגרת שאפתנית ורחבה יותר ל- MD

6. בהתחשב בעקרונות, במטרות ובתחומי העדיפות שהוזכרו לעיל, יש לפתח מסגרת שאפתנית ורחבה יותר ל- MD, תוך התבססות על תכנית ה- MD הנוכחית, לרבות המלאי של אזורי שיתוף פעולה אפשריים, שנוסד במהלך פסגת פראג, ועל ידי שימוש נרחב בלקחים שהופקו, וכן, במידת הצורך, בכלים מה- PfP, עם דגש מיוחד על שיתוף פעולה מעשי משופר.
7. בנוסף להתייעצויות ברמת עבודה וברמת השגרירות בפורמט 26+1 ובפורמט 26+7, יש לשפר את המימד הפוליטי באמצעות הכללה של פגישות שרים / HOSG אד הוק. בנוסף, בעיתוי המוקדם ביותר, ניתן יהיה לגבש הצהרה פוליטית משותפת עם כל מדינות ה- MD, אשר תומכות בשיתוף פעולה מעשי, בתחומי העדיפות הנזכרים לעיל.
8. יש לקדם עוד את המימד המעשי, בעזרת דגש גדול יותר על שיתוף הפעולה המעשי. בנוסף לכלי ה- MD הקיימים, כגון תכנית העבודה השנתית, האפשרות לתמיכה באמצעות קרנות נאמנות של נאט"ו, על פי מדיניות קרן הנאמנות של NATO/PfP, וכן ההשתתפות בקורסים בבית הספר של נאט"ו ובקולג' ההגנה של נאט"ו, מספר כלי PFP או תואמי- PFP עלולים לחול על היוזמה, כגון:
  - תוכניות פעולה המכסות מגוון רחב של סוגיות, אשר יצרו את הבסיס לשיתוף פעולה מעשי, ספציפי לסוגיה ומכוון תוצאה עבור כל השותפות הים תיכוניות.
  - תכניות שיתוף פעולה פרטניות המאפשרות בידול עצמי.
  - השימוש בפעולות PFP ובכלים לשיפור היכולת של כוחות בנות הברית והשותפות הים תיכוניות לפעול ביחד בפעולות עתידיות המובלות על ידי נאט"ו, לרבות בתחומי פעילויות היכולות, החינוך, ההדרכה והתרגול.
  - השתתפות משופרת בתרגולי PFP, על בסיס פרטני.

- השימוש בתכניות ובכלי Pfp שמטרתם ליצור שיתוף פעולה בכל תחומי העדיפות שהוזכרו בסעיף 5, וכן בתחום המדע והסביבה.

9. יש להשלים את הנ"ל בעזרת העצמת שיתוף הפעולה המעשי באזורים שפתוחים כעת למדינות ה- EAPC/Pfp, עם דגש מיוחד על בין-מבצעים, על רפורמת ההגנה, על המאבק בטרור ועל פעילויות אחרות, שמטרתן להבטיח השתתפות יעילה של השותפות בפעולות המובלות על ידי נאט"ו.

שיקולים נוספים

10. יתכן כי יהיה צורך בהסדרים משפטיים מתאימים על מנת להקל על ההשתתפות המלאה והיעילה של השותפות. יתכן אף כי ידרשו הסכמי ביטחון.
11. יש לתת את הדעת באשר לאפשרות להצבת קשר מתאים במפקדה של נאט"ו וב- Partnership Coordination Cell (PCC) במונס, על מנת לקדם את תיאום הפעילויות, בעיקר בתחום הצבאי.
12. באשר להתרחבות האפשרות של ה- MD למדינות באזור שמעונינות בכך, האופי ההדרגתי של ה- MD מאפשר לצרף חברות חדשות על בסיס של החלטה פרטנית, כפי שהיה במקרה של ירדן (1995) ואלג'יר (2000).

(¹) דרישות הבין-מבצעים מהוות תנאי מוקדם קשיח עבור המדינות התורמות, כגון הצורך לתקשר האחת עם השניה, לפעול ביחד, לתמוך האחת בשניה ולהתאמן ביחד.